

Estar sadoll i no dir ni pruna

La mar rodona de Sebastià Perelló és un excés, una hybris, una desmesura verbal. Una desproporció. Desconec les raons d'una tal frondositat, una autèntica luxúria verbal que feia anys que no llegia. Desconec les raons d'una tal incapacitat del novel·lista o l'editora d'esporgar tants llucs i tanta prodigalitat de branques i fulles en forma de paraula. Com a lector em sento expulsat de la història, del text. M'hi perdo. Perdo l'acció; perdo la novel·la de vista.

Tornar-hi és un turment. Tots som prou grandets per fer el que creguem, si volem carregar de munts de paraules una novel·la o si la volem estilitzar. Sebastià Perelló ha fet una tria estilística, és la seua llibertat. Des del meu parer, ha errat el tret: unes formes de distanciament l'haurien aclarit. Un bon dibuix dels personatges l'hauria fet més llegidora.

Ara també pot existir el llegidor que quedi enlluernat pel desplegament lèxic del text i ho trobi una revelació metafísica, o una revelació de la riquesa lèxica del català. No ho nego però no ho comparteixo.

La novel·la ha de cercar accions i verbs. No ho sé dir millor. Després sol ser una veritat recitada en veu alta que una novel·la ha de cercar equilibris i formes d'harmonia que permetin delectar-se en

SEBASTIÀ PERELLÓ HA FET UNA TRIA ESTILÍSTICA, ÉS LA SEUA LLIBERTAT I HA ERRAT EL TRET. LA NOVEL·LA ÉS UN EXCÉS.

una història. Una certa diferència personal de percepció, un gir original, una certa capacitat de superar mentides.

El lector solen acabar ràpid: una novel·la que t'enganxi; queden més contents que unes pasqües. Són els mateixos que davant d'un paisatge meravellós diuen: quina passada!, i tan contents.

És veritat admesa que molt sovint les novel·les poden ser formes

confuses d'explicar allò que el mateix novel·lista i potser la societat, els altres, no estan en condicions de conèixer, admetre i admirar.

És veritat observada que hi ha molts lectors que menyspreen la literatura catalana perquè la consideren inferior, perquè la creuen incapaç d'un esforç d'estil com el que Salvador Perelló ha teixit. Per aquests prejudicis observables que Sebastià Perelló ha pentinat un text tan arrissat de mots.

És veritat poc admesa que els lectors inexperts, però amb famílies solvents, solen considerar els escriptors un morts de gana, i a vegades ho diuen en veu alta sense pudor, perquè consideren que no es guanyen pas gaires diners amb novel·les, i menys encara amb articles i poesies.

Admès que el criteri artístic és profundament subjectiu i sol separar els gustos per afinitats, Sebastià Perelló gongoreja, és al costat dels del trobar clus.

Ara, això no treu que de tant en tant l'encerti: "No va venir la guàrdia civil, ni el metge, però va arribar el batle. Venia amb aquell aire d'aflicció i buferia que el feia caminar com si anàs escaldat."

Observin, les paraules el perden: "Vaig deixar la poma, la vaig tornar a la fruitera. I no va servir de res devorar arrebossat a dos queixos en aquell cotó flux d'estar sadoll i no dir ni pruna."